

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор НУХТ,
професор _____ А.І. Українець
(підпис)

«__» _____ 20 р.

ОБЛІК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до вивчення дисципліни
та виконання контрольної роботи
для студентів освітнього ступеня «Магістр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
спеціалізації «Облік і аудит»
денної та заочної форм навчання

Всі цитати, цифровий та фактичний матеріал, бібліографічні відомості перевірені. Написання одиниць відповідає стандартам

Підпис(и) автора(ів) _____
«__» _____ 2017р.

Реєстраційний номер
електронних методичних рекомендацій
у НМУ 49.85-18.05.2017

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
обліку і аудиту
Протокол № 13
від 11.05. 2017 р.

КИЇВ НУХТ 2017

Облік зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс] : метод. рекомендації до вивч. дисципліни та викон. контрол. роботи для студ. для студентів освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» спеціалізації «Облік і аудит» денної та заочної форм навчання /уклад.: В.М Небильцова. -К.: НУХТ, 2017. – 22 с.

Рецензент **Н.М. Ткаченко**, д-р екон. наук

Укладач **В.М. Небильцова**

Відповідальний за випуск **Л.М.Чернелевський**. канд.екон.наук, проф.

Подається в авторській редакції

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Важливість зовнішньоекономічних зв'язків для економічного та соціального розвитку будь-якої країни безперечна. Сучасний економічний розвиток визначається все більш широким залученням країн до міжнародного обміну. З'явилося ряд додаткових об'єктивних факторів, що визначають необхідність включення національної економіки до світового господарства. Зовнішньоекономічна діяльність винесена за рамки однієї держави. Для здійснення взаємовигідного співробітництва підприємствам необхідно ефективно використовувати закладені в ньому резерви економічного розвитку.

На розвиток зовнішньоекономічної діяльності впливає не тільки розвиток національної, а і світової економічної системи, тим більше, що в Україні ринкова економіка, яка потребує вивчення, обліку не тільки господарської діяльності підприємства в рамках України, а і зв'язків з іншими державами.

Предметом обліку є вивчення положень організації та ведення обліку операцій з зовнішньоекономічної діяльності.

Мета і завдання вивчення дисципліни є ознайомлення з загальними положеннями організації та ведення експортно-імпортних операцій, методикою синтетичного і аналітичного обліку операцій з імпорту, експорту, розрахунків у валюті, операцій з давальницькою сировиною, інших операцій із аналізом зовнішньоекономічної діяльності.

Завданнями, що повинні бути вирішені у процесі вивчення дисципліни, є поглиблення знань з зовнішньо-економічної діяльності підприємств України незалежно від форм власності та відображення зв'язків між суб'єктами господарювання в обліку і аналізу, а саме:

- науково обґрунтованих та практично здійснюваних господарських операцій;
- валютних операцій та зменшення ризиків зі зміною курсів валют;
- своєчасність відображення розрахунків з митними органами, з дебіторами і кредиторами;
- правильність обліку надходження товарів за імпортом і відвантаження продукції, виконання робіт і послуг за експортом;

У процесі вивчення дисципліни студент **повинен знати** – бухгалтерський облік операцій, пов'язаних з експортом, імпортом товаро-матеріальних цінностей, робіт (послуг), розрахунків з імпортерами і експортерами, валютою; операцій пов'язаних з орендою основних засобів, відрядженнями за кордон; комісійною торгівлею товарами, послугами, торгівлею на умовах консигнації.

Студент **повинен вміти** – своєчасно оформити необхідні первинні документи пов'язані з організацією та проведенням операцій з зовнішньоекономічної діяльності. Правильно відобразити на рахунках бухгалтерського обліку господарські операції. Підрахувати витрати та доходи і

визначити фінансовий результат діяльності за операціями ЗЕД. Скласти і подати своєчасно у відповідні державні органи фінансову, податкову звітності згідно чинного законодавства.

Студент повинен мати навички: правильно і своєчасно заповнювати первинні документи, робити необхідні розрахунки, складати зведені реєстри обліку; складати фінансову, податкову звітність.

Опис навчальної дисципліни наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: - магістр – 3	07 «Управління та адміністрування»	вибіркова	
Модулів –1	Спеціальність 071 «Облік і оподаткування», спеціалізація «Облік і аудит»	Рік підготовки:	
Змістовних модулів -3		2-й	2-й
Індивідуальне завдання контрольна робота (заочна форма навчання)		Семестр	
Загальна кількість годин: - 90 годин		3-й	3-й
		Лекції, год	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 7 самостійної роботи студента – 11	Освітній ступінь: магістр	20	6
		Практичні, семінарські, год.	
		15	4
		Лабораторні, год.	
		-	-
		Самостійна робота, год	
		55	70
Індивідуальне завдання: год.			
-	10 год		
Вид контролю: екзамен			

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Основи і правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Тема 1. Предмет, завдання і зміст дисципліни

Основні положення зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) підприємств. Нормативно-правові аспекти такої діяльності. Ліцензування деяких експортно-імпортних операцій. Митне регулювання. Використання рахунків бухгалтерського обліку у ЗЕД. Відображення інформації про міжнародні контракти в системі бухгалтерського обліку. Зовнішньоекономічний контракт

(зміст, будова, терміни та документація) – джерела інформації у бухгалтерському обліку, що є предметом контракту.

Література [1,2].

Тема 2. Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку

Поняття зовнішньоекономічного договору (контракту) і його функції. Структура зовнішньоекономічного договору(контракту). Відображення в бухгалтерському обліку договірних зобов'язань.

Література [2,3].

Змістовий модуль 2. Особливості обліку розрахункових і зовнішньоекономічних операцій

Тема 3. Облік операцій з експорту

Первинні документи з експорту товарів, продукції, послуг. Аналітичний і синтетичний облік експортних операцій. Облік надходження валюти за реалізовані товарно-матеріальні цінності (послуги) та її реалізації. Облік фінансових результатів від експортних операцій.

Література [2,4].

Тема 4. Облік операцій з імпорту

Документальне оформлення імпортних операцій. Облік розрахунків з митними органами. Форми розрахунків з нерезидентами за імпортовані товарно-матеріальні цінності (послуги). Облік купівлі валюти на міжбанківському валютному ринку. Реалізація імпортних товарів.

Література [1,2].

Тема 5. Облік бартерних (товарообмінних) операцій та операцій з давальницькою сировиною

Облік експортно-імпортних операцій на умовах бартеру, давальницької сировини та консигнації. Відображення цих операцій на рахунках бухгалтерського обліку. Облік фінансових результатів від таких операцій.

Література [2,3,4].

Тема 6. Облік інвестиційних комісійних операцій

Форми іноземного інвестування. Відображення в обліку інвестицій в Україну. Відображення в обліку інвестицій з України.

Література [4].

Тема 7. Облік валютно-фінансових операцій

Особливості обліку на рахунках бухгалтерського обліку валюти та інших активів, виражених в іноземній валюті. Облік операцій з продажу іноземної валюти. Організація обліку міжнародних розрахунків відповідно до умов контракту (банківський переказ, документарний акредитив, документальне інкасо). Гарантійні операції. Страхування фінансових ризиків, факторинг.

Література [1,4].

Тема 8. Облік операцій на підприємствах з іноземними інвестиціями

Бухгалтерський облік та оподаткування операцій на підприємствах з іноземними інвестиціями. Бухгалтерський облік та оподаткування на господарських одиницях іноземних підприємств. Особливості обліку на

господарських одиницях за межами України.

Література [2,4].

3. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Структура навчальної дисципліни представлена в таблиці 2.

Таблиця 2

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Предмет, завдання і зміст дисципліни	1	0,5
2.	Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку	1	0,5
3.	Облік операцій з експорту	2	0,5
4.	Облік операцій з імпорту	2	0,5
5.	Облік бартерних (товарообмінних) операцій та операцій з давальницькою сировиною	2	0,5
6.	Облік інвестиційних і комісійних операцій	2	0,5
7.	Облік валютно-фінансових операцій	2	0,5
8.	Облік операцій на підприємствах з іноземними інвестиціями	3	0,5
		15	4

6. ЗАПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Нормативно-правові аспекти ЗЕД підприємства.
2. Ліцензування, квотування експортно-імпортних операцій.
3. Митне регулювання операцій з експорту та імпорту.
4. Рахунки бухгалтерського обліку, які використовуються у ЗЕД.
5. Облік валютних операцій. Курсові різниці; їх відображення у фінансовому податковому обліку.
6. Облік продажу валют на міжбанківській валютній біржі.
7. Облік купівлі валюти на міжбанківській валютній біржі.
8. Документальне оформлення експортно-імпортних операцій.
9. Аналітичний і синтетичний облік експортних операцій.
10. Облік фінансових результатів від експортних операцій.
11. Форми розрахунків з нерезидентами.
12. Облік та форми розрахунків з митними органами при експорті (імпорті) товарно-матеріальних цінностей.
13. Облік реалізації імпортних матеріальних цінностей в Україні та за її межами.
14. Облік надходження і реалізації товарно-матеріальних цінностей та розрахунків з імпорту на умовах консигнації.
15. Облік імпорту на умовах давальницької сировини, придбаної в Україні. Розрахунки з виконавцем коштами.
16. Облік імпорту на умовах давальницької сировини, ввезеної на митну територію України. Розрахунки з виконавцем частиною сировини.

17. Облік імпорту на умовах давальницької сировини, ввезеної на митну територію України. Розрахунки з виконавцем готовою продукцією.

18. Облік експорту на умовах давальницької сировини. Розрахунки з нерезидентом готовою продукцією.

19. Облік експорту готової продукції. Нерезидент розраховується частково коштами, а частково імпортом обладнання.

20. Облік експорту на умовах давальницької сировини. Розрахунки з нерезидентом частиною сировини.

21. Облік експорту на умовах давальницької сировини. Розрахунки з нерезидентом коштами.

22. Експортно-імпортні операції в податковому обліку.

23. Облік зовнішньоекономічних операцій з лізингу.

24. Облік інших зовнішньоекономічних операцій.

25. Облік ПДВ у експортно-імпортних операціях відповідно до чинного законодавства.

5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Відповідно до навчального плану студенти заочної форми навчання з дисципліни «Облік зовнішньоекономічної» виконують одну контрольну роботу. Складається контрольна робота з двох питань. Перше є теоретичною викладкою матеріалу і рішення задачі практичного завдання з дисципліни. Воно складається з 30 варіантів. Кожен варіант відповідає двом останнім цифрам залікової книжки: 01, 02, 03 ..., а наступні: 31, 61, 91 номер залікової книжки – починається з 01 варіанту і т.д. У другому мають бути подані розрахунки з господарських операцій, причому враховуючи їх і дані практичного (третього) завдання першого питання, а також залишки на балансових рахунках на початок звітного періоду, скласти оборотну-сальдову відомість на кінець звітного періоду за такою формою:

Балансовий рахунок	Сальдо на початок місяця (грн)		Обороти за місяць(грн)		Сальдо на кінець місяця (грн)	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
10	200 000					
131		15 000				
20	40 000					
22	2 800					
23	2 500					
26	73 600					
281	44 500					
301	200					
311	156 000					
312	160 000					
40		860 000				
46	179300					
441		20 000				
641	з ПДВ	6 000				
641	з прибутку	600				

631		42 300			
362	40000				
361	45 000				
Всього	963900	963900			

В кожному із варіантів першого практичного завдання необхідно зробити розрахунки, скласти журнал господарських операцій, назвати первинні документи, які використовуються в тій чи іншій господарській операції, зробити бухгалтерські проведення і всі дані включити в загальну оборотно-сальдову відомість за контрольною роботою. Визначити фінансовий результат. Нарахувати і сплатити податок на прибуток, визначити податок на додану вартість, що належить до сплати в бюджет (відшкодуванню з бюджету). При податковому зобов'язанні сплатити його до бюджету.

Всі господарські операції відобразити в журналі господарських операцій за поточний місяць за такою формою:

№ господарської операції	Зміст	Кореспонденція рахунків		Сума	Первинні документи
		Дт	Кт		
1	2	3	4	5	6
01	Нарахована заробітна плата працівникам основного виробництва	23	661	1 000	Табель обліку робочого часу
02	•				
•	•				
•	•				
	Разом			1 000	

Виконання кожного завдання починається з написання його умови та вхідних даних. Друге завдання викладене у десяти варіантах. Студент (ка) виконує той варіант, який відповідає початковій літері його прізвища.

№ варіанта	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Початкова літера прізвища студента	А	Б	В	Г	Д	З	Л	О	П	С
	К	Р	Щ	Ш	Е	И	Ч	Ц	Х	Ж
	Ю	Є	І, Ї	М	Т	Н	Ф	У	Я	Й

Наприкінці контрольної роботи слід навести список використаної літератури, інструктивних матеріалів, поставити підпис і дату виконання роботи.

Контрольна робота повинна бути виконана тільки за варіантом.

Виконану роботу потрібно надіслати (передати) на кафедру обліку і аудиту (кімната В-606) згідно з графіком навчального процесу, але не пізніше ніж за 15 днів до початку сесії.

Контрольна робота, виконана неакуратно, з помилками, повертається студенту для доопрацювання і ліквідації недоліків.

Студенти протягом написання контрольної роботи можуть звертатись за консультацією до викладачів кафедри.

Варіант №1

1. Дати пояснення терміну монетарна і немонетарна статті балансу.
2. Як відображається курсова різниця в бухгалтерському і податковому обліку?
3. Задача.

Згідно контракту від іноземного постачальника отримані товари вартість яких за документами 1000\$ за курсом НБУ при оформленні ВМД $1\$ = 25$ грн. Нараховано і сплачено мито 10 %, МЗ – 2 % та ПДВ - ? Товари оприбутковані за собівартістю. Для розрахунків з іноземним партнером за імпортовані товари куплена інвалюта. З метою її придбання банку перераховано 82000 грн. Інвалюта на МВР придбана за курсом $1\$ = 27$ грн., а курс НБУ $1\$ = 28$ грн. інвалюта перерахована іноземному постачальнику. Банку сплачені комісійні – 0,4%. Залишок національної валюти зарахована на поточний рахунок.

Варіант №2

1. Інвалюта і валютні цінності.
2. Які данні повинен містити контракт з нерезидентом.
3. Задача

Згідно контракту від іноземного постачальника отримано технічне обладнання на суму 1000\$ за курсом НБУ при оформленні ВМД $1\$ = 27$ грн. Митним органам нараховано і сплачено мито – 10%, МЗ – 2% та ПДВ - ? Обладнання доставлено АТП , якому перераховано 2400 грн з ПДВ за послуги. За розрахунком резидент відвантажив власну готову продукцію за собівартістю 47000 грн. При відвантаженні готової продукції курс НБУ $1\$ = 27$ грн. Сплачено мито 10%, МЗ – 2%, ПДВ - ?

Варіант №3

1. Як Ви розумієте монетарна стаття? Наведіть приклади таких статей.
2. Основні положення розрахунків за давальницькою сировиною в ЗЕД
3. Задача

Від іноземного покупця в розрахунок за готову продукцію від українського постачальника отримана інвалюта, що надійшла на поточний інвалютний рахунок в сумі 5000\$ за курсом 27 грн. за 1\$. Для поповнення обігових коштів резидентом було продано 50 % інвалюти за курсом $1\$ = 28$ грн. на МВР. Сплачено відповідно комісійні 4%. Національна валюта зарахована на поточний рахунок.

Варіант №4

1. Які операції в ЗЕД заборонені законодавством?
2. Назвіть і опишіть основні форми розрахунків з нерезидентами у ЗЕД.
3. Задача

На поточному рахунку іновалюти на початок місяця у підприємства за документами 20000\$ за курсом 1\$ = 28 грн. від іноземного покупця за передоплатою на іновалютний рахунок надійшло 8000\$ за курсом 1\$ = 27,9 грн. На кінець звітного місяця курс НБУ 1\$ = 28,1 грн.

Варіант №5

1. Облік купівлі іноземної валюти для розрахунків з іноземними постачальниками.
2. Що означає давальницька сировина?
3. Задача

Іноземному покупцю за контрактом відвантажена продукція вартістю 8000\$ за курсом 1\$ = 28 грн. В розрахунок від нерезидента надійшла іновалюта в сумі 8000\$ за курсом 1\$ = 27,8 грн. 50 % цієї іновалюти продано на МВР за курсом 1\$ = 28,2 грн. Сплачені комісійні банку 2 %. Кошти від реалізації іновалюти надійшли на поточний рахунок в національній валюті.

Варіант №6

1. Законодавча база, що регламентує ЗЕД.
2. Форми розрахунків за операціями з давальницькою сировиною в ЗЕД.
3. Задача

Від іноземного постачальника отримані товари за контрактом вартістю 12000 \$ за курсом 1\$ = 27,5 грн. Для розрахунків з ними куплена іновалюта на МВР за курсом 1\$ = 27,8 грн. Курс НБУ при зарахуванні іновалюти на іновалютний рахунок 1\$ = 27,7 грн. Сплачені комісійні банку 0,4%. Для купівлі іновалюти перераховано банку 605000 грн. При розрахунках з іноземним постачальником курс НБУ – 27,6 грн.

Варіант №7

1. Облік експортних операцій.
2. Методи і термін розрахунків за операціями з давальницькою сировиною.
3. Задача

Згідно наказу керівника технолог цеху основного виробництва відправлений у відрядження в м. Париж на конференцію по якості виробництва молочної продукції терміном 5 днів. З каси працівнику видано, як аванс 2000€ за курсом НБУ 1€ = 30 грн. При поверненні з відрядження працівником до бухгалтерії був поданий звіт з витратами. Квитки на літак до Парижа - 300€ і назад 350€. Квитанція проживання в готелі 1 доба 250€. Інші витрати, що підтверджені документами - 275€, добові - ? З працівником проведені остаточні розрахунки.

Варіант №8

1. Які податки і збори нараховуються і сплачуються при надходженні давальницької сировини на митну територію України?

2. На підставі якого документу знімається з обліку готова продукція, що експортується за кордон.

3. Задача

Від іноземного покупця на поточний інвалютний рахунок надійшли кошти в сумі 10000\$ за курсом 27,5 грн. за 1\$. Український постачальник відвантажив сировину собівартістю 148000 грн. згідно контракту 10000\$. При оформленні ВМД курс НБУ 1\$ = 27,6 грн. Сплачено мито 10% , МЗ – 2%, ПДВ -?

Варіант №9

1. Яким документом оформляються взаємовідносини між суб'єктами господарської діяльності в ЗЕД?

2. Назвіть види діяльності, що заборонені законом в ЗЕД.

3. Задача

Згідно контракту від іноземного замовника надійшла давальницька сировина вартістю 7000\$ за курсом 28 грн за 1\$. За виконання робіт по виготовленню готової продукції замовник перерахував інвалюту в сумі 3000\$ за курсом 1\$ = 27 грн. При виготовленні готової продукції витрати виконавця складають 45600 грн. При вивезенні готової продукції замовнику, при оформленні ВМД курс НБУ 1\$ = 27. Митний збір при ввезенні готової продукції 0,2%; мито відповідно 10% і 5%; ПДВ - ?

Варіант №10

1. Основні положення обліку операцій з давальницькою сировиною у ЗЕД.

2. Облік операцій оренди у ЗЕД.

3. Задача

Залишок інвалюти на початок місяця 20000\$ за курсом 1\$ = 28,0 грн. надійшло інвалюти протягом місяця 5000\$ за курсом 1\$ = 27,7 грн. На кінець місяця курс 1\$ = 27,8 грн.

Варіант №11

1. Методи розрахунків за експортно-імпортними операціями.

2. Облік фінансової оренди.

3. Задача

Згідно контракту в Україну виконавцю надійшла давальницька підакцизна сировина вартістю 5000\$ за курсом НБУ 1\$ = 28 грн. Мито 10%, МЗ – 2%, АЗ – 30%, ПДВ - ? Вартість робіт виконавця дорівнює 3000\$ за курсом НБУ 1\$ = 28,1 грн., а собівартість цих робіт 47400грн. При вивезенні готової продукції виготовленої з давальницької сировини курс НБУ 1\$ = 27,8 грн.

Варіант №12

1. Які документи необхідно подати до банку для купівлі інвалюти?

2. Облік експорту обладнання.

3. Задача

У постачальника України підприємство купило товари вартість яких 150000 грн з ПДВ. АТП доставило товари на склад. За виконані послуги сплачено АТП 1800 грн з ПДВ. Товари продані за кордон за контрактною вартістю 8000\$ за курсом НБУ 1\$ = 25,0. Сплачено мито 10%, МЗ – 0,2%, ПДВ - ? В розрахунок за товари від нерезидента отримано сировину згідно контракту на 8000\$. При оформленні ввізної ВМД курс НБУ 1\$ = 27,5 грн. Нараховано і сплачено мито – 10%, МЗ – 0,2%, ПДВ - ?

Варіант №13

1. Облік імпорتنих операцій.
2. За якою ставкою нараховується ПДВ при експортних операціях?
3. Задача

Згідно контракту на переробку давальницької сировини українському виконавцю надійшла сировина вартістю 15000\$ за курсом НБУ 1\$ = 28,0 грн. Нараховано і відповідно сплачено мито – 10%, митний збір – 2%, ПДВ -? Частина давальницької сировини вартістю в 5000\$ є оплатою за переробку її. При відвантаженні готової продукції і оформленні ВМД курс НБУ 1\$ = 27,5 грн. Собівартість виконаних послуг 75000 грн.

Варіант №14

1. В який термін і який звіт повинен подати до бухгалтерії працівник при поверненні з відрядження із-за кордону.
2. Який термін погашення заборгованості за експортно-імпортними операціями?
3. Задача

Згідно контракту на переробку давальницької сировини на митну територія України надійшла сировина вартістю 2000\$ за курсом 1\$ = 27,5 грн. Частина сировини вартістю в 400\$ є оплата за виконані послуги з переробки її. При оформленні ввізної ВМД нараховано і сплачено відповідно мито – 10%, МЗ – 2%, АЗ – 25% і ПДВ - ? Собівартість виконаних послуг 9700 грн. При оформленні ВМД на вивіз готової продукції курс НБУ 1\$ = 28,0 грн.

Варіант №15

1. Облік іноземних інвестицій.
2. Максимальний термін перебування у відрядженні за кордоном.
3. Задача

Від нерезидента отримано обладнання контрактна вартість якого 1000\$ за курсом НБУ 1\$ = 28 грн. При оформленні ВМД нараховані і сплачені мито – 5%, МЗ – 0,2%, ПДВ - ? Обладнання доставлено на підприємство транспортом від митниці і введено в експлуатацію. Іноземному постачальнику перераховано 1000\$ з інвалютного рахунку в погашення заборгованості, курс НБУ 1\$ = 28,2 грн. Транспортній організації перераховано з поточного рахунку за виконані послуги 840 грн з ПДВ.

Варіант №16

1. Облік комісійних операцій в ЗЕД, якщо комісіонер українське підприємство.

2. Яким П(с)БО регламентуються курсові різниці?

3. Задача

Згідно контракту з переробки давальницької сировини на митну територію України надійшла давальницька сировина вартість якої 9000\$ за курсом НБУ 1\$ = 28,0 грн. Третина цієї сировини є розрахунком за виконані послуги по переробці давальницької сировини. Собівартість виконаних послуг 56000 грн. Мито при оформленні ВМД – 10%, МЗ – 0,2%, ПДВ - ? При вивезенні готової продукції курс НБУ 1\$ = 28,5 грн. Розрахувати всі необхідні дані, зробити бухгалтерські проведення, назвати первинні документи.

Варіант №17

1. Облік операційної оренди.

2. Як відображаються у фінансовому і податковому обліку курсові різниці.

3. Задача

Згідно контракту з переробки давальницької сировини на митну територію України надійшла давальницька сировина вартість якої 10000\$ за курсом НБУ при оформленні ВМД 1\$ = 8,5 грн. Мито - 10%, МЗ – 0,2%, ПДВ - ? Собівартість виконаних послуг 47800 грн. Замовник за виконані послуги розраховується частиною готової продукції, яка оцінена в 4000\$. Курс НБУ при ввезенні готової продукції і оформленні ВМД 1\$ = 8,0 грн. Мито - 10%, МЗ – 0,2%, ПДВ - ?

Варіант №18

1. Облік фінансової оренди.

2. Згідно Постанови НБУ у якому банку для розрахунків з нерезидентами повинен купувати іноземну валюту резидент?

3. Задача

Згідно контракту з переробки давальницької сировини український замовник передав за кордон сировину собівартість якої 125000 грн. Контрактна вартість 5000 \$ за курсом НБУ 1\$ = 28,0 грн. при оформленні ВМД Мито - 10%, МЗ – 2%, ПДВ - ? За переробку виконавцю українське підприємство сплатило 1000\$ за курсом НБУ в день перерахування коштів 1\$ = 28,5 грн. Мито - 10%, МЗ – 2%, ПДВ - ? при оформленні ВМД при надходженні готової продукції на митну територію України.

Варіант №19

1. Облік фінансової оренди.

2. Які податки нараховуються і сплачуються при надходженні готової продукції від нерезидента (виконавця), перероблення давальницької сировини?

3. Задача

Від нерезидента на поточний рахунок надійшло 8000\$ за курсом НБУ 1\$ = 28,0 грн. Відвантажені товари за контрактною вартістю за курсом НБУ 1\$ =

28,5 грн. собівартістю 150000 грн. мито - 10%, МЗ – 0,2%, ПДВ - ? 25% іновалюти продано за курсом 1\$ = 28,4 грн. Сплачені комісійні банку 1%.

Варіант № 20

1. Облік інформації за відрядженнями за кордон.
2. За яким курсом зараховується куплена іновалюта на МВРУ для розрахунків за імпортними операціями?
3. Задача

Згідно контракту щодо комісійної торгівлі українське підприємство перерахувало іновалюту зарубіжному партнеру в сумі 10000\$ за курсом НБУ 1\$ = 28,0грн. 1000\$ з загальної суми – оплата за послуги по купівлі товарів. Товари куплені комісіонером і доставлені на митницю. При оформленні ВМД курс НБУ 1\$ = 8,5 грн. Сплачені відповідні митні платежі.

Варіант №21

1. Поняття монетарна стаття балансу.
2. Які документи необхідно передати банку для продажу іновалюти.
3. Задача

Згідно контракту щодо комісійної торгівлі нерезидентом (комітентом) перераховано на поточний іновалютний рахунок комісіонеру 8000\$ за курсом НБУ 1\$ = 28,0 грн., з них 1000\$ як передоплата за виконані послуги. Українське підприємство придбало в постачальника товари за ціною 156000 грн. з ПДВ. Транспортні витрати 2400 грн. з ПДВ. При оформленні ВМД на вивіз товарів нараховано мито – 4%, МЗ – 2%, ПДВ - ? При оформленні ВМД курс НБУ 1\$ = 28,1 грн.

Варіант №22

1. Методи зменшення фінансових іновалютних ризиків.
2. Які податки нараховуються і сплачуються при перетині митної території України давальницькою сировиною, що вивозиться на переробку за кордон?
3. Задача

Згідно контракту від іноземного партнера отримано обладнання у фінансову оренду вартістю 15000\$ за курсом 1\$ = 28,0 грн. при оформленні ВМД Мито - 10%, МЗ – 0,2%, ПДВ - ? Обладнання використовується у виробництві і щомісячно нараховується 12000 грн. зносу орендодавцю в погашення заборгованості за обладнання перераховується 300\$ і 50\$, як відсотки за використання його у виробництві за курсом НБУ 1\$ = 28 грн.

Варіант №23

1. Облік продажу іновалюти.
2. Як визначити митну вартість товару, якщо транспортні витрати по його перевезенню за контрактом виконує продавець?

3. Задача

Згідно контракту від іноземного орендодавця в операційну оренду отримано обладнання контрактною вартістю 12000\$ за курсом 1\$ = 28,5 грн. При оформленні ВМД нараховано і відповідно сплачено мито - 10%, МЗ – 2%, ПДВ - ? Обладнання повинно бути повернене орендодавцю через 1 рік після ввезення його на Україну. Орендна щомісячна оплата перераховується з поточного інвалютного рахунку в сумі 250\$ за курсом 1\$ = 28,0 грн.

Варіант №24

1. Облік продажу іноземної валюти.

2. Перелік документів, що необхідно подати до державних органів для збільшення термінів розрахунків за імпортними операціями.

3. Задача

Згідно наказу керівника головний інженер ТОВ «Іва» направлений терміново у відрядження за кордон на 3 дні. При поверненні поданий звіт, де квитки на літак вартістю 1050грн. і 250\$, проживання в готелі вартість 420\$, інші витрати підтвержені документально 150\$ і добові - ? З працівником по відрядженню розраховались повністю. Курс НБУ при розрахунках 1\$ = 28,5 грн.

Варіант № 25

1. Облік розрахунків за відрядженнями за кордон.

2. Яка іноземна валюта відноситься до 1 групи класифікатора інвалют згідно Постанови НБУ?

3. Задача

Згідно контракту іноземному суб'єкту господарської діяльності відвантажені товари, що придбані в українського постачальника вартістю 126000 грн. з ПДВ, за ціною реалізації 5000\$ за курсом 1\$ = 27,5 грн. Сплачено мито - 10%, митний збір – 2%, ПДВ - ? Від нерезидента отримано оплата в розмірі 5000\$ курсом 1\$ = 28,0 грн.

Варіант № 26

1. Облік комісійної торгівлі, якщо комісіонер українське підприємство.

2. Поняття монетарна і немонетарна стаття балансу.

3. Задача

Для розрахунків з постачальником від якого отримано товари контрактною вартістю 1000\$ за курсом НБУ 1\$ = 28,5 грн. придбана інвалюта в сумі 1000\$ за курсом НБУ 1\$ = 28,2 грн. і перерахована іноземному постачальнику за курсом НБУ 1\$ = 28,1 грн. Залишки національної валюти повернено на рахунок в банку. Для купівлі валюти банку було перераховано 40000грн.

Варіант №27

1. Назвати які податки і платежі нараховуються і сплачуються при оперативній і фінансовій оренді.

2. Облік витрат на відрядження за кордон.
3. Задача.

На інвалютному ринку підприємства сальдо на початок місяця 5000\$ за курсом 1\$ = 28 грн. Протягом місяця надійшла інвалюта за курсом 1\$ = 28,5 грн. в сумі 8000\$ і перерахована постачальнику 10000\$ за курсом 1\$ = 28,3 грн. на кінець місяця курс НБУ 1\$ = 28,4 грн.

Варіант №28

1. Облік продажу валюти на міжбанківській валютній біржі.
2. Які документи необхідно пред'явити до банку для купівлі (отримання) іноземної валюти при відрядженні за кордон.
3. Задача

Визначити результати від господарської операції відповідно чинного законодавства. Скласти бухгалтерські проведення, назвати первинні документи.

Відповідно контракту на фінансову оренду з нерезидентом, отримано обладнання вартістю 20000 € (курс НБУ 30 грн. за 1€), мито - 5%, митні послуги – 2%, ПДВ – 20%.

Обладнання розраховано на експлуатацію протягом 5 років і використовується у виробництві. Нерезиденту щорічно протягом 5 років перераховується 50 € за оренду і 4000 € в погашення заборгованості по фінансовій оренді. Щомісячна сума зносу, що нараховується підприємством складає 4000 грн.

Варіант № 29

1. Облік іноземної валюти в касі підприємства.
2. Основні форми розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності.
3. Задача

Від нерезидента отримана підакцизна сировина вартість якої за його даними 5000\$ за курсом 1\$ = 28,0 грн. Митним органам сплачено мито - 5%, митний збір – 2%, акцизний збір – 10% і ПДВ - ? сировина оприбуткована на склад згідно первинного документа. При розрахунках з постачальником курс НБУ 1\$ = 27,9 грн.

Варіант № 30

1. Облік іноземної валюти.
2. Які види господарських операцій не можуть бути об'єктом зовнішньоекономічної діяльності?
3. Задача

Згідно наказу керівника на відрядження за кордон відправлено головного інженера терміном на 10 днів (країна – Франція), для укладення угоди на продаж готової продукції. Проїзд 850€. Вартість проживання в готелі 8 днів по 120€, додаткові послуги підтверджені документально 100€. Головний інженер отримав готівку 3500 € (курс НБУ 30,0 грн за 1€) При поверненні з-за кордону курс НБУ 30,1 грн. за 1€. Добові - ?

Завдання 2

№ пор.	Зміст господарської операції	Варіант									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	За відкриття поточного рахунку підприємством банку перераховані кошти (грн.)	200	150	200	250	250	300	150	200	150	250
2	Від постачальника ЗАТ “Радість” надійшли товари вартістю (сума з ПДВ) (грн.)	18000	24000	15000	18000	12000	21000	18000	24000	15000	30000
3	На валютний рахунок від нерезидента за товари надійшла валюта (в американських доларах); курс НБУ на момент надходження 1\$ = 28,0 грн	10000	15000	10000	15000	10000	15000	10000	15000	10000	20000
4	З поточного рахунку постачальнику ЗАТ “Радість” за товари перераховані кошти в сумі з ПДВ (грн.)	18000	18000	15000	18000	12000	18000	18000	18000	15000	27000
5	Відповідно до угоди за кордон відвантажені товари на суму (див. опер. 3): собівартість відвантажених товарів (грн.) при оформленні ВМД курс 1 \$ = 28,0 грн	48000	54000	45000	58000	44000	50000	45000	50000	45000	65000
6	З поточного рахунку за експорт товарів митниці перераховані кошти: мити 10 % від митної вартості товарів митні послуги 2 % (суми визначити самостійно)	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
7	Від імпортера отримані товари на загальну суму контракту (сума в доларах) (курс НБУ при перетині митниці 1 \$ = 28,0 грн)	500	600	500	700	500	700	500	700	500	800
8	З поточного рахунку за імпортовані товари митниці перераховані кошти: мити 10 % від митної вартості митні послуги 2 % ПДВ (суми визначити самостійно, врахувавши опер. 7)	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
9	Імпортовані товари на загальну собівартість ТОВ відвантажені покупцеві на контрактну вартість з ПДВ. Кошти від продажу зараховані на поточний рахунок	19600	23500	19600	29400	19600	29400	19600	29400	19600	31360

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
10	Для купівлі іноземної валюти на МВБ перераховано національна валюта. Інвалюта придбана за курсом 30,1 грн./\$, курс НБУ 29,5 грн./\$, кошти зараховані на валютний рахунок, залишок на поточний рахунок. Комісійні банку 1%	15000	11000	15000	10800	15000	45000	15000	8000	7500	14000
10	Нарахована заробітна плата працівникам підприємства за місяць	15000	14000	18000	17000	14000	16000	15000	14500	14000	16500
11	Відповідно до чинного законодавства проведені нарахування на оплату праці ЄСВ	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
12	Визначити фінансові результати діяльності підприємства:										
	нарахувати та сплатити податок на прибуток	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
	визначити та сплатити ПДВ	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Приклад рішення задач.

Задача. Від резидента отримані товари контрактною вартістю 1000\$ (курс НБУ 1\$ - 28,00 грн при оформленні вантажно-митної декларації). Митним органам сплачено мито – 10%, митний збір – 2% і ПДВ-?. В погашення кредиторської заборгованості відвантажена сировина ціною 13 000 грн за контрактною вартістю 1000 \$ (курс НБУ 1\$ - 28,00 грн) при оформленні ВМД. Сплачено митним органом: мито – 5%, Митний збір – 0,2% і ПДВ – 0%.

Журнал господарських операцій за поточний місяць

№ госп. опер.	Короткий зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків		Сума	Первинні документи
		Дебет	Кредит		
1	2	3	4	5	6
1	Сплачено митним органам мито і митний збір $1000\$ * 28,00 * 0,1 * 0,02$	377	311	3360	Платіжне доручення
	одночасно	281	377	3360	
2	ПДВ $(280000 + 2800) * 0,2 = 17600$	377	311	6160	Платіжне доручення
	одночасно	641	377	6160	
3	Оприбутковані товари	281	632	28000	ВМД, накладна
4	Відвантажено за кордон сировину $1000\$ * 28,0 = 28000$	362	712	28000	ВМД
5	Нараховано і сплачено мито і митний збір $28000 * 0,05 = 1400$ $28000 * 0,2\% = 560$	377	311	1960	Платіжне доручення
	одночасно	93	377	1960	
6	Списано сировину, що реалізована	943	20	13000	Накладна
7	Фінансові результати				
	Списано реалізовану сировину	79	943	13000	Бухгалтерська довідка
	Списано витрати збуту	79	93	1960	Бухгалтерська довідка
	Дохід від реалізації	712	79	28000	Бухгалтерська довідка
8	Нарахований податок на прибуток	98	641	2347	Бухгалтерська довідка
9	Списано податок на прибуток на витрати	79	98	2347	Бухгалтерська довідка
10	Прибуток	79	44	10693	Бухгалтерська довідка
11	Сплачено податок на прибуток	641	311	2347	Платіжне доручення
12	Взаємозалік	632	362	28000	Бухгалтерська довідка

Складаємо оборотно-сальдову відомість

Балансовий рахунок	Сальдо на поточний місяць		Обороти		Сальдо на кінець місяця	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
10	200000				200000	
131		15000				15000
20	40000			13000	27000	
22	280				2800	
23	2500				2500	
26	73600				73600	
281	44500		31360		75860	
301	200				200	
311	156000			13827	122173	
312	160000				160000	
40		860000				860000
46	179300				179300	
630		42300				42300
441		20000		2347		22347
641	з ПДВ	6000	6160		160	
641	з прибутку	600	2347	2347		600
361	45000				45000	
362	40000		28000	28000	40000	
377			11480	11480		
632			28000	28000		
712			28000	28000		
93			1960	1960		
94			13000	13000		
98			2347	2347		
79			28000	28000		
Разом	943900	943900	514260	514260	970030	970130

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність" [Електронний ресурс]: від 16.04.1991р. №959-ХІІ // Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>. - Назва з екрану.

2. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» [Електронний ресурс]: від 23.09.94 р. № 185/94 – ВР зі змінами та доповненнями // Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/185/94-%D0%B2%D1%80>. - Назва з екрану.

3. Закон України «Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах» [Електронний ресурс]: від 15.09.95 р. зі змінами та доповненнями // Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/327/95-%D0%B2%D1%80>. - Назва з екрану.

4. Закон України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на деякі товари (продукцію)» [Електронний ресурс]: від 11.07.96 р., № 313 зі змінами та доповненнями // Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1581-14>. - Назва з екрану.

5. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» [Електронний ресурс] від 16.07.99 № 996-ХІV (зі змінами) // Верховна Рада України: офіційний веб-портал. - Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. - Назва з екрану.

6. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : від від 02.12.10 р. № 2755-VI (зі змінами) // Верховна Рада України: офіційний веб-портал. - Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. - Назва з екрану.

7. Національні положення (стандарт) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] : від 07.02.2013 № 73 // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>. - Назва з екрану.

8. Постанова від 21 червня 1995 р. N 444 «Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і типові форми захисних застережень до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які передбачають розрахунки в іноземній валюті» із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 984 [Електронний ресурс] : від 28.07.2004 // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/444-95-%D0%BF>. - Назва з екрану.

Базова

1. Гордієнко НІ, Карпушенко М.Ю. Облік зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник (для студентів економічних спеціальностей).- Харків: Страйд, 2006. -304 с.

2. Маслак, О. О. Облік, аналіз та аудит зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / О. О. Маслак, В. Й. Жежуха. — К. : Каравела, 2011. — 400 с.

3. Небильцова В.М., Небильцова О.В. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. Навч. посіб. - Київ, НУХТ, 2006. – 172 с.

4. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник /Г.О. Король, Н.Г. Шпанковська, Р.Б. Сокольська та ін.; За ред. д.е.н., проф. К.Ф. Ковальчука. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2011. – 172 с

Допоміжна

1. Дупай М. М., Денчук П. Н., Питель С. В., Хомин П. Я. Облік та аналіз діяльності підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин : навч. посібн. для студентів спец “Облік і аудит” – Тернопіль: Астон, 2003. – 200 с.

2. Кадуріна Л.О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. – 288 с.

3. Валютні операції: порядок здійснення та облік. – Харків: Фактор, 2008. – 256 с.

4. Сокольська Р.Б. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Опорний конспект лекцій. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2003. - 48 с.